

Kópavogi 5. nóvember 2014

Athugasemdir vegna tillögu til þingsályktunar um breytingu á þingsályktun um áætlun um vernd og orkunýtingu landsvæða, nr. 13/141. 29 Hvammsvirkjun færirst úr biðflokk í orkunýtingarflokk.

Við mótmælum því að Hvammsvirkjun sé flutt úr biðflokki í nýtingarflokk. Viturlegra væri hverfa alfarið frá frekari virkjunum í Þjórsá. Látum náttúruna njóta vafans, notum hana ekki í tilraunaskyni.

Fjöldi ferðamanna á Íslandi hefur aukist gríðalega síðustu árin og talið er æskilegt að fjölga vinsælum ferðamannastöðum. Í Þjórsárdal er mikil náttúrufegurð og greið leið frá Reykjavík. Hér verður vitnað í orð Magnúsar Helgasonar (Kvöldræður úr Kennaraskólanum 1909-1929 þar sem hann lýsir því hvað Þjórsárdalur hefur upp á að bjóða:

„Stórfellda náttúru, yndislega og ömurlega, líflega og eyðilega, forkunnar fríða og voða hrikalega, og allt þetta á eigi stærra svæði en svo, að einn vorlangur dagur má endast til að skoða. Og yfir því öllu hvelfist draumhiminn sögunnar. Hún situr þar í hásæti og bendir á minjar og mannvirki löngu liðinna alda víðsvegar innan um furðuverk náttúrunnar. Í gegnum fossaniðin heyrir eins og óm af þungri baráttu og örlögum liðinna kynslóða, en munnmælasögurnar bergmála frá báðum hliðum. Náttúrufræðingurinn, sagnfræðingurinn, fornfræðingurinn hafa þar allir ærið verkefni, og þá ekki síður skáldið og málarinn. ... Í honum mætast byggðin og óbyggðin að vestanverðu við Þjórsá og um hann liggur vegurinn norður á Sprengisand.“

Við skulum hafa þetta í huga þó að langt sé síðan þetta var ritað og margt hefur breyst. Víst er að náttúrufegurð Þjórsárdals er vannýtt auðlind sem auðvelt er að nýta miklu betur árið um kring. Hvammsvirkjun myndi spilla þessum möguleikum til eilífðar.

Við búum núna við þá raunveruleglu ógn að stórfloð verði vegna eldgoss í Bárðarbungu. Á sama tíma koma ráðamenn með þá tillögu að flytja Hvammsvirkjun úr biðflokki í nýtingarflokk. Þetta vekur furðu, er ekki komið nóg af virkjunum í Þjórsá, sem núna eru í stórhættu vegna hugsanlegra flóða á svæðinu? Satt að segja er dapurlegt að þurfa núna, við þessar kringumstæður, að setjast niður og skrifa athugasemdir vegna til kominnar tillögu um flutning Hvammsvirkjunar úr biðflokki í nýtingarflokk.

Máli okkar til stuðnings nefnum við hér umfjöllun í fréttabættinum Spegillinn í Ríkisútvarpinu s.l. mánudag, 3. nóvember 2014. Þar segir:

„Mat á flóði vegna eldgoss í Bárðarbungu á vatnasvæði Þjórsár og Tugnár gæti haft alvarlegust áhrif á íslenskt samfélag sem almannavarnir hafa tekist á við að undanskildum hernaðarógnum fyrri tíma. Þetta kemur fram í skýrslu almannavarnardeildar Ríkislögreglustjóra og Viðlagatrygginu Íslands.“

Í kjölfar jarðhræringanna í Bárðarbungu og gossins í Holuhrauni var skipaður starfshópur til að meta áhrifin af hugsanlegum flóðum ef til goss kæmi í Bárðarbungu. Einkum er talið að flóð

geti rutt sér braut til sjávar á þremur stöðum. Tvö þeirra færu norður á bóginn annars vegar flóð í Jökulsá á Fjöllum og hitt í Skjálfandafljóti. Þriðji möguleikinn er að flóð brytist undan jöklinum og flæddi yfir vatnasvæði Þjórsár og Tungnár. Öll þessi flóð gætu haft mikil áhrif en flóð í suður gæti haft gríðarleg áhrif á innviði landsins og um leið á grunnstoðir samfélagsins. Víðir Reynisson deildarstjóri almannavarnardeildar Ríkislögreglustjóra segir að kastljósinu sé fyrst og fremst beint að fólki og hvernig megi rýma svæði fljótt og á öruggan hátt.

„Síðan erum við að skoða áhrif flóða á samfélagið og velta fyrir okkur hugsanlegu rafmagsleysi í kjölfar flóðs sem færi suður um og hvort það hefði langtímaáhrif á rafmagsframleiðsluna og dreifinguna. Einnig hvaða áhrif það hefði á fjarskipti. Við höfum verið að kanna til hvaða mótvægisáðgerða er mögulegt að grípa til að draga úr þessum áhrifum.“ Þetta sagði Víðir Reynisson þegar rætt var við hann í Speglinum í fyrradag.

Andstæðingar virkjana hafa ítrekað talað um flóðahættu vegna vegna stíflurofs en hætta þessi hefur ekki verið viðurkennd. Nú er þessi ógn staðreynd.

Virðingarfyllt,

Sigrún Jónsdóttir 211158-4099

Þorsteinn Guðmundsson 271152-5669